

Ням гарагийн үдээс хойших хуралдаан

Ерөнхий чуулган

Ням гарагийн үдээс хойших хуралдаан

2011 оны 4-р сарын 3

Эрэгтэйчүүд болон эмэгтэйчүүд ямархуу маягийн хүмүүс байвал зохих билээ?

Есүс Христ

хүүхдүүд

дуулгавартай байдал

эцэг эх

үүрэг хариуцлага

ерөнхий чуулган

Эрэгтэй, эмэгтэйчүүд ямархуу маягийн хүмүүс байвал зохих билээ?

Далын Ахлагч Линн Ж.Робинс

Аврагчтай адил болохын төлөөх та бүгдийн хүчин чармайлт амжилт олох болтугай. Түүний төрх та бүгдийн нүүр царайнд тодорч, Түүний зан чанар та нарын зан төлөвөөс илэрч байг.

“Орших уу эс орших уу?” хэмээх асуулт нь үнэхээр сайн асуулт¹. Аврагч энэхүү асуултыг илүү гүн утга учиртай, чухал сургаалын асуулт болгож бидний хүн нэг бүрээс:

“Эрэгтэйчүүд [эмэгтэйчүүд] ямархуу маягийн хүмүүс *байвал зохих* билээ? Үнэнээр би та нарт хэлье, бүр *миний адил* буюу” хэмээн хариулсан (3 Нифай 27:27, хашилтан дахь үгийг нэмэв) юм. Байх гэдэг үйл үгийн нэгдүгээр биеийн одоо цаг нь Би байна гэсэн хэлбэртэй байдаг. Тэрбээр биднийг Түүний нэр болон зан чанарыг өөрсөддөө авахыг урьдаг.

Бид Түүнтэй адил болохын тулд Түүний хийсэн зүйлсийг хийх ёстой: “Үнэнээр, үнэнээр, би та нарт хэлнэ, энэ бол миний сайн мэдээ; мөн миний сүмд хийх ёстой зүйлүүдээ та нар мэднэ; учир нь миний хийхийг та нарын харсан тэр ажлуудыг та нар түүнчлэн хийх болно” (3 Нифай 27:21; онцлон тэмдэглэлт нэмэгдсэн).

Байх ба *хийх* хоёр хоорондоо салшгүй холбоотой. Харилцан холбоотой сургаалын хувьд эдгээр нь нэг нэгэндээ тулгуурлан хүчирхэгждэг. Жишээлбэл, итгэл хүмүүнийг залбирахад хүргэдэг бол залбирал нь итгэлийг хүчирхэгжүүлдэг бөлгөө.

Сайн үйлс хийдэг боловч сайн хүн байж чаддаггүй хүмүүсийг Аврагч хоёр нүүртнүүд хэмээн нэрлээд “Энэ ард түмэн Намайг уруулаараа хүндэтгэдэг. Харин тэдний зүрх Надаас алс хол юм” (Марк 7:6) гэжээ. Сайн үйлсийг хийдэг боловч сайн хүн байж чаддаггүй, хуурамч дүр эсгэдэг хүн хоёр нүүртэн болой.

“Итгэл нь хэрэв үйлсгүй бол өөрөө үхмэл юм” (Иаков 2:17) гэж сударт заадгийн адилаар *зөвт хүн мөртөө сайн үйлс хийдэггүй* бол үнэ цэнэгүй юм. Энэ нь өөрийгөө хуурч байгаа хэрэг бөгөөд зөвхөн сайн хүн байхыг хүссэнээр зөвт хүн болохгүй.

Сайн биш хэрнээ сайн зүйлс хийгчид хуурамч дүр эсгэгчид бөгөөд зөвт атлаа сайн үйлс *хийдэггүй* хүмүүс өөрсдийгөө хуурагчид мөн.

Аврагч хоёр нүүрт хуулийн багш нар болон фарисайчуудад хандаж: “Хоёр нүүрт хуулийн багш нар, фарисайчууд та нар золгүй еэ! Учир нь та нар гаа, гоньд, зирааны аравны нэгийг өгдөг атлаа хуулийн чухал нөхцлүүд болох шударга ёс, өршөөл, итгэлтэй байдлыг орхигдуулдаг” (Матай 23:23) хэмээн зэмлэсэн байдаг. Өөрөөр хэлбэл тэд *байх ёстойгоороо оршиж* чадаагүй ажээ.

Аврагч сайн үйлс хийхийн чухлыг хэлсэн ч зөвт хүн болох нь “илүү чухал” гэдгийг онцлон тэмдэглэжээ. Зөвт хүн байхын чухлыг доорх жишээнүүдэд харуулсан байна.

•

Бидний хийдэг зүйлсийн нэг бол баптисм хүртэхээр усанд *умбах* явдал юм. Бид баптисм хийлгэхээсээ өмнө Есүс Христэд итгэж, зүрх сэтгэлдээ хүчтэй өөрчлөлт хийсэн байх ёстой.

•

Бидний хийдэг өөр нэг зүйл бол ариун ёслолоос *хүртэх* явдал. Ариун ёслол хүртэхээр зохистой байна гэдэг нь илүү чухал хэрэг.

•

Санваарт томилох нь үйлдэл буюу *хийх* зүйл. Гэхдээ хамгийн чухал нь санваарын хүч нь “зөв шударга ёс” (С ба Г 121:36) буюу зөвт байдалд тулгуурласан байх ёстой.

Бидний ихэнх нь хийж бүтээх зүйлсээ санаж байхын тулд жагсаалт гарган бичдэг мөртлөө ямар хүн байх ёстойгоо жагсаалт гарган бараг бичдэггүй. Яагаад? *Хийх зүйлс* нь үйл ажиллагаа эсвэл үйлдлүүд байдаг бөгөөд хийж *дууссаны* дараа жагсаалтан дээр хянан дүгнэж болно. Харин ямар хүн байх нь төгсгөлгүй үргэлжлэх үйл явц бөгөөд бид жагсаалтан дээр хянан дүгнэх боломжгүй юм. Ирэх баасан гарагт би эхнэртээ нэгэн сайхан үдшийг бэлэглэж болно. Энэ бол хийх зүйл. Харин сайн нөхөр байх нь ямар нэгэн арга хэмжээ биш; энэ нь миний зан чанар, араншин буюу миний хэн бэ гэдгийг тодорхойлох хувийн чанар болсон *байх* шаардлагатай.

Эцэг эхийн хувьд бид хүүхдээ өөрийн жагсаалтанд хийгээд дууссан ажил мэт чагталж болох уу? Бид хэзээ ч сайн эцэг эх байхаа дуусгавар болгохгүй. Сайн эцэг эх байхын тулд хийх хамгийн чухал зүйлсийн нэг бол бид хүүхдүүдээ Аврагчтай адил болохыг заах юм.

Христийнх шиг зан чанарууд *байгаа* эсэх нь харагддаггүй ч энэ нь бидний хийдэг зүйлсийн хөдөлгөгч хүч болж байдаг. Мөн үйлдэл нь нүдний өмнө ил байдаг. Жишээлбэл, хөлд орж буй бяцхан хүүхдэдээ тусалж байгаа эцэг эх тэднийг магтаж урамшуулан, тэнцвэрээ олоход нь тусалж байгааг бид хардаг. Эдгээр үйлдэл тэдний үл үзэгдэх зүрх сэтгэлийнх нь хайр болоод хүүхдийнхээ чадварт итгэсэн итгэл, найдварыг илчилдэг. Тэдний хичээл зүтгэл нь тэвчээр хатуужил, тууштай байдал зэрэг үл үзэгдэх олон зан чанарынх нь баталгаа болдог.

Зөвт *байх* чанар нь *хийх* үйлдлийг тодорхойлдог учраас, тэдний хэн байх ёстойг заах нь тэдний юуг хийх ёстойг заахаас илүүтэйгээр зан араншин, төлөв байдлыг нь төлөвшүүлж, сайжруулдаг юм.

Хүүхдүүдийг дүрсгүйтэж, хоорондоо маргахад нь бид ихэвчлэн юу *хийсэн* эсвэл хэрхэн маргалдсаныг нь харснаараа буруу шийдвэр гарган, тэднийг шийтгэдэг. Гэтэл тэдний үйлдэл болох зан төлөв нь зүрх сэтгэлийнх нь гүнд орших үл үзэгдэх өдөөгч хүчний илрэл юм. Бид өөрсдөөсөө “Хүүхэддээ юуг сайн ойлгуулбал энэ занг нь засах бол? Залхсан ч гэсэн хайр, тэвчээр, уучлалыг үзүүлэх үү? Эвийг сахиулагч байх уу? Буруушаалгүйгээр, тэдний үйлдлийн төлөөх хариуцлагыг өөртөө хүлээх үү?” гэж асууж магад.

Эдгээр зан чанарыг эцэг эхчүүд хүүхдүүддээ хэрхэн заах вэ? Тэднийг шийтгэхийн оронд Христтэй адил зан чанарыг үзүүлж заахаас илүү агуу боломж та нарт хэзээ ч олдохгүй шүү. Сахилга бат гэдэг үг нь шавь гэдэг үгнээс гаралтай бөгөөд бидний хувьд тэвчээр, заах гэсэн утгыг агуулдаг. Уураар асуудлыг шийдэх ёсгүй. Бид Сургаал ба Гэрээний 121-д заасны дагуу “сэнхрүүлгээр, тэсвэр тэвчээрээр, эелдэг зөөлөн хийгээд номхон дөлгөөнөөр, чин сэтгэлийн хайраар; нинжин сэтгэл мөн цэвэр мэдлэгээр” (41–42-р шүлгүүд) хүмүүжүүлэх ёстой. Бид тэгж ч чадна. Эдгээр нь эцэг эх болон Христийн шавь нарын хувьд бидний эзэмших ёстой Христийн зан чанарууд мөн.

Сахилга баттай байснаар хүүхэд аливаа үйлдлийн үр дагаврыг суралцдаг. Энэ үед буруу занг нь засч залруулах нь тустай байдаг. Хэрэв хүүхэд буруу хэрэг хийснээ шударгаар хүлээвэл буруугаа хүлээх зоригтой байсных нь төлөө магт. Хүүхдээс алдаа болон буруу үйлдлээсээ юуг ойлгож авсныг нь асуух нь тэдний зүрх сэтгэлийг хөндөж, заах боломжийг танд болон хамгийн чухал нь ариун сүнсэнд өгдөг юм. Бид хүүхдэдээ Сүнсээр сургаалыг заахад, сургаал тэдэнд байх ёстой жинхэнэ зан төлөвийг аажмаар өөрчлөх хүчтэй байдаг.

Алма үүнтэй ижил зарчмыг “шударга байсан түүнийг хийхэд хүмүүсийг удирдахад үгийг номлох нь их нөлөө болж байсан учир—тийм ээ, энэ нь хүмүүсийн оюун ухаанд илднээс илүү хүчтэйгээр нөлөө үзүүлж байв” (Alma 31:5; онцлон тэмдэглэлт нэмэгдсэн) гэж хэлжээ. Яагаад? Яагаад гэвэл сэлэм зөвхөн гэмт үйлдлийг шийтгэдэг харин үгийг номлох

нь хүмүүний жинхэнэ зан төлөв, тэд хэн *байсныг* эсвэл хэн *болж болох* байсныг өөрчилсөн.

Дуулгавартай, өхөөрдөм хүүхэд эцэг эхдээ хүүхэд хүмүүжүүлэх талаар өчүүхэн зүйлийг заадаг бол тэвчээрийг тань бардаг хүүхэдтэй эх эцэг хүүхэд хүмүүжүүлэх дамжаа төгслөө л гэсэн үг. Өмнөх амьдралдаа юуг буруу хийж ийм шанг хүртэх болсондоо гайхшрахын оронд дүрсгүй хүүхэд өөрийг чинь Бурхантай илүү адил болоход тусална гэж бодох нь дээр болов уу. Ямар хүүхэд нь та нарын тэсвэр тэвчээр болон Христтэй адил бусад ариун журмыг илүүтэйгээр шалгаж, өсгөн нэмэгдүүлж, шинэчилж чадах вэ? Та нар энэ хүүхдэд хэрэгтэй байгаатай адилхан энэ хүүхэд та нарт хэрэгтэй байж болох уу?

Хүүхдүүд дүрсгүйгээ бид нүгэл үйлдэгчийг бус нүглийг буруутгах хэрэгтэй гэсэн зөвлөгөөг сонсож байсан. Үүнтэй адил бид хүүхдүүдээ алдаа гаргахад тэднийг муу хүүхдүүд учраас буруу зүйл хийсэн гэж итгүүлэх үгсийг хэлэх ёсгүйг анхаарах хэрэгтэй. “Тэдний үйлдлийг ‘тэнэг’—‘хөшүүн’—‘залхуу,’ ‘болхи’ гэхчлэнгээр хэзээ ч бүү нэрлэ.”² Бидний хүүхэд Бурханы хүүхдүүд бөгөөд энэ бол тэдний үнэн мөн чанар болоод чадамж юм. Түүний төлөвлөгөө нь Өөрийн хүүхдүүдэд алдаа болон буруу үйлдлүүдээ даван туулах, Түүнтэй адил болохоор өсч хөгжихөд нь туслах билээ. Сэтгэл гонсойлгосон зан төлөв үүрдийн биш—түр зуурынх бөгөөд үйлдэл болохоос мөн чанар биш.

Тиймээс бид хүүхдийг сахилга баттай болгохдоо, “Чи дандаа л...” эсвэл “Чи хэзээ ч ...” гэх мэтийн үгсийг хэрэглэхээс болгоомжлох хэрэгтэй. “Чи миний хэлснийг огт тоодоггүй шүү дээ,” “Чи яагаад биднийг дандаа хүлээлгэдэг юм бэ?” гэхчлэнгийн өгүүлбэрүүдээр ярихаас зайлсхий. Иймэрхүү үг хэллэг нь өөрийгөө өмөөрөх муу занд хүүхдийг сургаж болох бөгөөд үйлдлийнхээ талаар зөв дүгнэлт хийж, өөрийгөө үнэлэхэд нь сөрөг нөлөө үзүүлж болно.

Бид хүүхдээсээ өсч том болоод ямар хүн болохыг хүсч байна гэж асуухдаа сонгосон мэргэжил нь тэднийг хэн болохыг илэрхийлэх юм шиг боддог. Эзэмшсэн мэргэжил, эд баялаг нь хувь хүний шинж чанар, үнэ цэнийг тодорхойлдоггүй юм. Жишээ нь, Аврагч жирийн мужаан байсан ч энэ нь түүний агуу амьдралыг тодорхойлж чадахгүй юм.

Бид хүүхдийг өөрийгөө таньж мэдэн үнэ цэнээ ойлгоход нь туслахдаа тэдний зан төлөв, ололт амжилт, үйлдлийг нь зүй ёсоор сайшааж болно. Гэхдээ бид магтаалаа тэдний хэн *байх* буюу зан төлөв, итгэлд нь чиглүүлбэл илүү ухаалаг хэрэг болно.

Спортын тэмцээн уралдаанд оролцсон хүүхдийнхээ тоглолтынх нь (хийх) ур чадварыг магтах ухаалаг арга бол тэдний эрч хүч, цөхөршгүй оролдлого, бэрхшээлийн өмнө зориг мохоогүй гэхчлэн ямар байж, юу хийснийг нь магтвал хэн *байхыг* нь мэдрүүлж чадах зөв арга зам мөн.

Бид хүүхдүүдээсээ гэрийн ажилд туслахыг хүсэхдээ “чи гэрийн ажилд тусладагт би их баяртай байдаг” гэх мэт тэдний тийм зан төлөвтэй *байсныг* магтаж болно.

Хүүхэд сургуулиасаа сурлагын дэвтрээ авчрахад авсан сайн дүнгийнх нь талаар магтаж болох ч хэрэв түүний *хичээл зүтгэлийг* нь “Чи бүх даалгавраа хийжээ. Мөн хэцүү үүрэг даалгавруудыг ч биелүүлж чаджээ. Би чамаараа маш их бахархаж байна” гэвэл илүү үр дүнтэй байх болно.

Гэр бүлээрээ судраас судлахдаа судар дээр гарсан онцлог зан чанаруудын жишээнүүдийг олж ярилцаарай. Христийнхтэй адил зан чанар нь Бурханы бэлэг учраас Түүний тусламжгүйгээр³ тэдгээрийг та хөгжүүлж чадахгүй учраас эдгээр бэлгийн төлөө гэр бүлээрээ болон хувиараа залбираарай.

Гэр бүлээрээ хамт хооллохдоо, ялангуяа өглөө судраас суралцахдаа мэдэж авсан зан чанаруудынхаа тухай заримдаа ярилцаж байгаарай. “Өнөөдөр чи сайн найз байж чадав уу? Ямар арга замаар бусдад өрөвч нинжин сэтгэлээ харуулав? Өнөөдөр тулгарсан бэрхшээлийг даван туулахад итгэл чинь хэрхэн туслав? Бусдад түшиг тулгуур болж чадсан уу? Шударга, өгөөмөр сэтгэлтэй, даруу байсан уу?” Бидний заалгаж, сурах хэрэгтэй олон зан чанарын тухай судруудад гардаг.

Хэн байхыг заах хамгийн чухал арга зам бол Тэнгэр дэх Эцэг бидэнд сайн эцэг байдаг шиг эх эцэг болох юм. Тэр бол төгс Эцэг бөгөөд бидэнтэй эцэг эхийн гарын авлага болох— судруудыг хуваалцсан.

Өнөөдөр миний хэлсэн үгс эцэг эхчүүдэд хандсан байлаа. Гэхдээ зарчмын хувьд хүн болгонд хамааралтай юм шүү. Аврагчтай адил болохын төлөөх та бүгдийн хүчин чармайлт амжилт олох болтугай. Түүний төрх та бүгдийн нүүр царайнд тодорч, Түүний зан чанар та нарын зан төлөвөөс илэрч байг. Тэгж чадсан үед та нарын үр хүүхдүүд болон бусад хүмүүс танаас хайрыг мэдэрч, зан төлөвийг тань харснаар энэ нь тэдэнд Есүс Христийг санагдуулж, тэднийг Түүн уруу эргүүлэх болно. Энэ бол миний залбирал ба гэрчлэл. Есүс Христийн нэрээр, амен.

Эшлэл

1.

[Виллям Шекспир, *Гамлет, Данийн хун тайж*, бүлэг 3, үзэгдэл 1, мөр 56.

2.

Карол Двейк, “Make Up Your Mind to Succeed,” *Reader’s Digest*, 2009 оны 5-р сар, 54–55.

3.

Миний сайн мэдээг номло: Номлогчийн удирдамж (2004), 115.

Лиахона

2011 оны 5-р сар